

MESTO STARÁ TURÁ

Mestský úrad Stará Turá

Gen. M. R. Štefánika 375/63, 916 01 Stará Turá

V Starej Turej, dňa 24. 06. 2026

Bod programu:

Materiál

pre 34. zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Stará Turá konané dňa 24. 06. 2026

Názov materiálu: **Určenie počtu poslancov mestského zastupiteľstva a volebného obvodu pre voľby do orgánov samospráv obcí 2026 – 2030**

Obsah materiálu: 1) Dôvodová správa
2) Stanovisko komisií MsZ
3) Návrh uznesenia

Spracoval: Mgr. Jakub M. Adamkovič, zástupca primátora

Schválil: PharmDr. Leopold Barszcz, primátor mesta

Predkladá: Ing. Jaroslava Antalová, prednostka MsÚ

1) Dôvodová správa

I. Všeobecná časť: Právne východiská

Mestský úrad Stará Turá predkladá mestskému zastupiteľstvu mesta Stará Turá návrh na schválenie určenia počtu poslancov mestského zastupiteľstva a určenia volebných obvodov a počtu poslancov v nich pre voľby do orgánov samospráv obcí v nadchádzajúcom volebnom období v rokoch 2026 – 2030 konaných dňa 24. októbra 2026, v zmysle rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2026, uverejneného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 145/2026 Z. z.

Návrh predpokladá zachovanie súčasného stavu počtu poslaneckých mandátov, ako aj určenia volebných obvodov, ktoré pozostávajú z mestských častí mesta Stará Turá, rozdelené podľa počtu obyvateľov ku dňu vyhlásenia volieb podľa § 171 ods. 9 posledná veta zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý ku dňu 24.06.2026 je 8.168 obyvateľov. Podľa § 11 ods. 3 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení počet poslancov na celé volebné obdobie určí pred voľbami mestské zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov mesta od 5.001 do 10.000 obyvateľov mesta na počet 11 až 13 poslancov. Podľa § 166 ods. 1 volebného zákona pre voľby poslancov obecných zastupiteľstiev sa v každej obci utvoria viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci obecného zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľov obce, najviac však 12 poslancov obecného zastupiteľstva v jednom volebnom obvode; v mestách, ktoré sa členia na mestské časti, možno utvoriť aj jednomandátové volebné obvody, ak na počet obyvateľov mestskej časti pripadá iba jeden poslanec obecného zastupiteľstva. Podľa § 166 ods. 3 volebného zákona volebné obvody a počet poslancov obecného zastupiteľstva v nich určí a zverejní obecné zastupiteľstvo v lehote uvedenej v rozhodnutí o vyhlásení volieb na úradnej tabuli obce a na jej webovom sídle, ak ho má zriadené.

Zároveň, vzhľadom na v súčasnosti stále diskutovanú problematiku tvorby a určovania volebných obvodov v rámci tzv. volebnej geometrie v súlade s ústavnoprávnymi zásadami, najmä vo vzťahu k zásade rovnosti volebného práva vyjadrenej v čl. 30 ods. 3 a čl. 69 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je potrebné uviesť, či navrhované určenie volebných obvodov nižšie je v zhode s platným právom, ustálenou judikatúrou ako aj odporúčaniami relevantných odborných orgánov a inštitúcií.

Volebný zákon prikazuje, aby sa volebné obvody určovali pomerne k počtu obyvateľov mesta. K takémuto výkladu ustanovenia § 166 ods. 1 volebného zákona dospel aj Ústavný súd, ktorý uviedol (sp. zn. II. ÚS 67/2011), že „zákon č. 346/1990 Zb. v § 9 ods. 1 (v súčasnosti § 166 ods. 1 volebného zákona) ukladá vytvoriť volebné obvody a určiť počty poslancov, ktorí v nich majú byť zvolení tak, aby každému poslaneckému mandátu zodpovedal približne rovnaký počet obyvateľov obce s trvalým pobytom vo volebnom obvode. Obecné zastupiteľstvo môže pri stanovení volebných obvodov i počtov v nich volených poslancov uplatniť aj iné kritériá, ale len vtedy, ak ich uplatnením nedôjde k značným disproporciám v počte obyvateľov pripadajúcich na jednotlivý poslanecký mandát. Veľké rozdiely v počte občanov pripadajúcich na jeden poslanecký mandát v rôznych volebných obvodoch pre voľby do toho istého zastupiteľského zboru nemôžu ospravedlniť nijaké dôvody“. Opačný prístup podľa Ústavného súdu (sp. zn. PL. ÚS 13/2023) predstavuje materiálne porušenie rovnosti volebného práva.

Ústavný súd ďalej nespochybňuje (sp. zn. IV. ÚS 96/07), že záujem obyvateľov mestskej časti mať v mestskom zastupiteľstve „svojho“ poslanca (poslanca nimi zvoleného) má charakter legitímneho verejného záujmu, zároveň ale pripomína, že pri vytváraní volebných obvodov v podmienkach konkrétneho mesta sa môže tento záujem dostať do rozporu s iným verejným záujmom, ktorým je garantovanie rovnosti volebného práva. Rovnosť volebného práva má charakter ústavného princípu, ktorý je chránený priamo Ústavou Slovenskej republiky, pričom vzhľadom na postavenie ústavy ako základného zákona štátu musí mať intenzita jeho ochrany prednosť pred ochranou akéhokoľvek iného verejného záujmu, ktorý nemá ústavnú relevanciu, t. j. v danom prípade záujmu obyvateľov mestskej časti mať v mestskom zastupiteľstve „svojho“ poslanca. Vytvorenie dvoch jednomandátových volebných obvodov z viacerých mestských častí mesta Stará Turá, ktoré majú charakter kopaničiarskeho osídlenie, je jednoznačne v prospech ústavného princípu rovnosti volebného práva a v súlade s judikatúrou Ústavného súdu, a to aj napriek tomu, že reštriktívny gramatický výklad ustanovenia § 166 ods. 1 časť vety za rozdeľovníkom volebného zákona by mohol

zvádzať k názoru, že jednomandátové volebné obvody je možné tvoriť iba z jednej mestskej časti a iba ak na počet obyvateľov mestskej časti pripadá iba jeden poslanec mestského zastupiteľstva. Avšak, ako už bolo uvedené vyššie, zásada rovnosti volebného práva vzhľadom na svoj ústavný charakter má aplikačnú prednosť pred iným verejným záujmom a striktné dodržanie gramatického výkladu o jednomandátovom volebnom obvode vo vzťahu k mestskej časti by viedlo k zásadnému pokrievaniu volebnej geometrie a výraznej nerovnosti váhy hlasov v takto určených volebných obvodoch.

II. Osobitná časť: Rovnosť volebného práva v meste Stará Turá

Táto teoreticko-právna problematika ma aj svoj špecificky kvantifikovateľný rozmer. Kódex dobrej praxe vo volebných veciach prijatý Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva Rady Európy (Benátska komisia, 2002, CDL-AD(2002)023rev2-cor-e) odporúča v prípade rozdielov vo váhe hlasov medzi jednotlivými volebnými obvodmi nasledovné: „Prípustná odchýlka od normy by nemala presiahnuť 10 % a v žiadnom prípade by nemala prekročiť 15 %, s výnimkou osobitných okolností (ochrana koncentrovanej menšiny, riedko osídlená samosprávna jednotka).“ O tieto čísla sa vo svojich prieskumoch a podaniach opiera aj verejných ochrancu práv, ktorý konštatoval v prieskume volieb do orgánov samospráv obcí a samosprávnych krajov v rokoch 2018 a 2022 porušenie zásady rovnosti volebného práva v prípade 6 samosprávnych krajov a 79 % preskúvaných miest. V liste (č. 4923/2026/KVOP zo dňa 14. apríla 2026) adresovanom poslancom NR SR verejných ochrancu práv navrhuje legislatívne zmeny, aby sa volebné obvody tvorili tak, „aby na každého poslanca zastupiteľstva pripadal približne rovnaký počet obyvateľov obce, s rozdielmi medzi volebnými obvodmi maximálne do 15 percent obyvateľov obce.“

Na konkrétnom príklade mesta Stará Turá, za použitia metodiky verejných ochrancu práv párovým porovnaním rozdielu váhy hlasov v jednotlivých volebných obvodoch, je výsledný rozdiel váhy hlasov medzi navrhovanými volebnými obvodmi (po zohľadnení počtu obyvateľov v jednotlivých mestských častiach mesta Stará Turá ku dňu vyhlásenia volieb) nasledovný:

Volebný obvod	Mestská časť	Počet obyvateľov	Priemer hlasov na jeden mandát	Rozdiel váhy hlasov*		
				I.	II.	III.
I.	Stará Turá	6 830	620,91		0,62%	15,93 %
II.	Černochovej Vrch	177	617,00	0,62 %		16,55 %
	Jazviny	57				
	Paprad	383				
III.	Topolecká	406	721,00	15,93 %	16,55 %	
	Súš	315				

*Vzájomný percentuálny rozdiel medzi volebnými obvodmi je vypočítaný ako absolútna hodnota rozdielu percentuálnych odchýlok priemerného počtu obyvateľov na jedného poslanca od celomestského priemeru.

Napriek tomu, že v dvoch prípadoch je rozdiel medzi volebnými obvodmi marginálne väčší ako už vyššie odporúčaných 15 %, v porovnaní s inými slovenskými mesta je prakticky zanedbateľný a nepredstavuje žiadnu významnú odchýlku vo váhe hlasov. Preto predkladateľ tohto materiálu považuje navrhované rozdelenie mestských častí mesta Stará Turá do volebných obvodov **za ústavne konformné a zodpovedajúce všeobecne uznávaným odporúčacím kritériám na naplnenie zásady rovnosti volebného práva vo voľbách do orgánov samospráv obcí v podmienkach mesta Stará Turá.**

2) Stanovisko komisií MsZ

Komisie mestského zastupiteľstva vzhľadom na dátum zverejnenia rozhodnutia predsedu NR SR o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov predkladaný materiál **neprerokovali.**

3) Návrh unesenia

Uznesenie č.-34/2026

Mestské zastupiteľstvo mesta Stará Turá prerokovalo na svojom riadnom 34. zasadnutí konanom dňa 24. 06. 2026 návrh na určenie počtu poslancov mestského zastupiteľstva a volebných obvodov pre voľby do orgánov samospráv obcí v nadchádzajúcom volebnom období v rokoch 2026 – 2030 v súlade s § 11 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 166 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na účely volieb do orgánov samospráv obcí konaných dňa 24. októbra 2026 v zmysle rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2026, uverejneného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 145/2026 Z. z., a týmto

- A. určuje** v súlade s § 11 ods. 3 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení počet poslancov mestského zastupiteľstva mesta Stará Turá na celé nasledujúce volebné obdobie rokov 2026 – 2030 v počte **trinásť (13) poslancov**,
- B. určuje** v súlade s § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na celé volebné obdobie rokov 2026 – 2030 úväzok na výkon funkcie primátora mesta Stará Turá v rozsahu **100 % (na plný úväzok)**,
- C. určuje** v súlade s § 166 ods. 1 časť vety za rozdeľovníkom a ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva **tri (3) volebné obvody**, ktoré tvoria mestské časti, nasledovne:
- Volebný obvod číslo I.: **Stará Turá**
Počet poslancov: 11
 - Volebný obvod číslo II.: **Paprad, Černochovej Vrch, Jazviny**
Počet poslancov: 1
 - Volebný obvod číslo III.: **Topolecká, Súš**
Počet poslancov: 1

nadpolovičnou väčšinou prítomných poslancov mestského zastupiteľstva podľa § 12 ods. 7 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.